

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2011. gada 20. aprīlī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

159. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G.Princis, J.Zilgalvis, V.Valgums
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
V. Brūzis - Rīgas pilsētas būvvalde
A.Kušķis – Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvis
R.Bula – Rīgas pilsētas arhitekta biroja direktora p.i.
Projektu pārstāvji:
J.Lejnieks – žurnāls „Latvijas Architektūra”;
S.Nažegu, V.Baronas, D.Jurēvica - Pārvietojamo, īslaicīgu kioska konstrukciju – tirdzniecības vietu izvietošana Rīgas vēsturiskajā centrā;
A.Roķis, A.Jansone - Tirdzniecības ēkas ar transporta līdzekļu novietni Rīgā, Grostonas ielā 1 būvniecības iecere;
A.Kleinbergs, J.Zvejnieks, Ģ.Kūla - Multifunkcionāls apbūves komplekss Rīgā, Brīvības ielā 187.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: B.Mūrniece

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 159. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

A.Kronbergs lūdz 4.jautājuma izvērtēšanu vadīt D.Baltiņai. Padome apstiprina darba kārtību.

2.

Padomes 160. sēde un tās darba kārtība

160.sēdi sasaukt 2011.gada 3.maijā plkst. 14.00.

A.Kronbergs konstatē, ka par 158.sēdes 5.jautājumu - SIA „Sestais stils” iesniegtajiem Ēkas Rīgā, Raiņa bulvārī 17 bēniņu stāva pārbūves priekšlikumiem lēmums formāli nav pieņemts. Padome ir izvērtējusi visus priekšlikumus, bet balsojums un lēmums noticis tikai par variantu 2B. Ņemot to vērā, tiek ierosināts minēto jautājumu izvērtēt atkārtoti nākamajā sēdē, aicinot piedalīties arī projektētāju.

Padome balso par lēmumu: atcelt 158.sēdē pieņemto lēmumu par jautājumu nr. 5. Ņemot vērā projektētāja mutiski izteikto vēlēšanos Padomei iesniegt citus bēniņu stāva pārbūves risinājumus, izvērtēt jautājumu atkārtoti pēc jaunu risinājumu saņemšanas.

Par – 7: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: atcelt 158.sēdē pieņemto lēmumu par jautājumu nr. 5. Ņemot vērā projektētāja mutiski izteikto vēlēšanos Padomei iesniegt citus bēniņu stāva pārbūves risinājumus, izvērtēt jautājumu atkārtoti pēc jaunu risinājumu saņemšanas.

3.

Pārvietojamu, īslaicīgu kioska konstrukciju – tirdzniecības vietu izvietošana Rīgas vēsturiskajā centrā. Iesniedzējs: SIA „BlinOK”

Ziņo: S.Nažegu informē par projekta ieceri.

Izsakās: J.Dambis, D.Baltiņa, G.Princis, V.Valgums, V.Brūzis, J.Asaris, R.Bula, A.Kušķis, A.Kronbergs.

J.Dambis: mēs nevarēsim izvairīties no šādu funkciju parādīšanās Rīgas vēsturiskajā centrā. Tas ir pieļaujamas, tomēr ļoti svarīga ir to arhitektoniskā un dizainiskā kvalitāte. Vērtējot konkrēto piedāvājumu, gribētu redzēt mūsdienīgāku, kvalitatīvāku un lakoniskāku dizainu. Nepieciešama augstāka dizaina kvalitāte.

D.Baltiņa: pirms runāt par šādu pagaidu būvju izveidošanu, jāzina, kur tās plānots izvietot. Piedāvājums, visticamāk, arī izskatīsies savādāk, nekā šobrīd vērtējam. Dažas vizualizācijas, kas iesniegtas, rosina domāt, ka realizētas tās izskatīsies citādāk. Būtu nepieciešams vietas specifikai un identitātei piemērotāks risinājums. Katra vieta jāvērtē atsevišķi, iespējams to uzticot pašvaldībai. Ļoti bieži mēs saskaramies ar to, ka pagaidu būves pārvēršas par ilgtermiņa būvēm.

G.Princis: kopumā piekrītot iepriekšējiem kolēģiem, vēlreiz uzsver vietu un kontekstu katrā atsevišķā gadījumā, kas padara ieceri pietiekami sarežģītu. Principā atbalstot šāda biznesa ideju, iesaka apsvērt uzņēmējam iespēju šo ideju realizēt pārvietojamās tirdzniecības vietās, kas no normatīvo aktu viedokļa būtu vieglāk risināms.

V.Valgums: kā ideja atbalstāma. Piedāvātie risinājumi jāvērtē kompetentām pilsētas institūcijām. Žēl, ka pilsētai nav koncepcijas, kas pieļautu jebkurā gadījumā un jebkuram uzņēmējam darboties, bet ar akceptētiem paņēmieniem. Atbalstītu kompleksāka risinājuma izstrādāšanas nepieciešamību. Piedāvātajam risinājumam gan krāsa gan izvietojums jāvērtē katrā vietā atsevišķi.

V.Brūzis: pilsētā jau šobrīd ir tirdzniecības noteikumi. Jautājums ir būtiskāks – vai mūsu pilsētas vide pieļauj šāda veida pārtikas tirdzniecību no būdiņām un kādu nišu šajā palīgbūvju spektrā varētu ieņemt konkrētā nelielā būve? Būvvalde vēlētos Padomes viedokli, vai šāda veida nelieli objekti var ieņemt RVC un aizsardzības zonā kādu vietu.

J.Asaris: svarīgākais ir pats dizains un koloristika. Ja var vienoties par pieņemamu kopēju modeli, tad neuzskata, ka Padomei jāvērtē katra atsevišķa vieta, jo tad pārmērīgi uzņemsimies funkcijas, kas jārisina pašvaldības institūcijās. Pēdējā laikā ir sanācis saskarties ar daudz līdzīgiem piedāvājumiem, tāpēc var apgalvot, ka Padomei zudīs kapacitāte.

R.Bula: noteikti jāmeklē kopforma, dizaina sīkās detaļas ir pilnveidojamas, koloristika ļoti diskutabla, jāmeklē pilsētas raksturam piemērotāks risinājums. Izvietojums var radīt problēmas, jo šajās vietās jau atrodas sīkas palīgbūves. Jāmeklē vienkāršāka forma.

A.Kušķis: šāda veida tipveida būves jau tiek praktizētas. No tāda viedokļa nekas jauns nav piedāvāts, tāpēc Būvvalde to var izskatīt. Tomēr svarīga ir dizaina parauga kvalitāte.

A.Kronbergs: iespējams, pašvaldībai jā sagatavo pārskats par šādām palīgbūvēm pilsētā – tipoloģiju, funkcijām, u.t.t. Piedāvātais risinājums nav vissliktākais, bet svarīgs ir jautājums par šādu būvju daudzumu un kvalitāti pilsētā vispār.

J.Dambis: mēs jau esam runājuši par publiskās ārtelpas dizaina kvalitāti. Tam jābūt saskaņotam - soliņiem, transporta pieturas vietām, informācijas stendiem, u.t.t. Ja ir runa par publisko ārtelpu un pašvaldības zemi, bez vienotas koncepcijas neko jaunu nevajadzētu pieļaut. Kopējās koncepcijas trūkst – mēs to konstatējam ne jau pirmo reizi.

Padome balso par lēmumu: Konkrēto priekšlikumu neatbalstīt kā negatavu un papildināmu. Principā atbalstot šāda veida pilsētas telpu papildinošu objektu esamību vēsturiskajā centrā, Padome norāda uz dizainiski augtas kvalitātes nepieciešamību, iekļaujoties pilsētas kopējā vides dizaina elementu sistēmā. Vienlaikus Padome aicina pašvaldību izstrādāt kopīgu pilsētas dizaina elementu koncepciju Rīgas vēsturiskajam centram. Iesniegtā risinājuma galīgos variantus izvērtēt un saskaņot atbildīgajām institūcijām, kas neskaidrību situācijā atkārtoti lūdz Padomes viedokli. Pozitīvi novērtēt iesniedzēja ideju sniegt pienesumu kopējai pilsētvidei (piemēram, ar pulksteni, termometru, iespējam izvietot informāciju par kultūras pasākumiem, u.t.t.).

Par – 7: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis
Pret – 0;
Atturas – 0.

Lēmums: Konkrēto priekšlikumu neatbalstīt kā negatavu un papildināmu. Principā atbalstot šāda veida pilsētas telpu papildinošu objektu esamību vēsturiskajā centrā, Padome norāda uz dizainiski augtas kvalitātes nepieciešamību, iekļaujoties pilsētas kopējā vides dizaina elementu sistēmā. Vienlaikus Padome aicina pašvaldību izstrādāt kopīgu pilsētas dizaina elementu koncepciju Rīgas vēsturiskajam centram. Iesniegtā risinājuma galīgos variantus izvērtēt un saskaņot atbildīgajām institūcijām, kas neskaidrību situācijā atkārtoti lūdz Padomes viedokli. Pozitīvi novērtēt iesniedzēja ideju sniegt pienesumu kopējai pilsētvidei (piemēram, ar pulksteni, termometru, iespējam izvietot informāciju par kultūras pasākumiem, u.t.t.).

4.

Multifunkcionāls apbūves komplekss Rīgā, Brīvības ielā 187. Projektētājs: SIA Projektēšanas birojs „ARHIS”, iesniedzējs: VKPAI

Jautājuma izskatīšanu vada Padomes priekšsēdētāja vietniece D. Baltiņa.

Ziņo: J.Asaris informē par iemesliem, kādēļ VKPAI lūgusi jautājumu izskatīt Padomē. VKPAI tīpašu iebildumu pret ieceri nav. A.Kleinbergs informē par projekta ieceri.

Izsakās: J.Zilgalvis, R.Bula

J.Zilgalvis: Jaunais risinājums labāks par iepriekšējo. Tas labāk ierakstās kultūrvīdē.

R.Bula: piedāvātais risinājums skatīts arī pilsētas arhitekta birojā. Visas piezīmes ir ievērotas.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt multifunkcionālā apbūves kompleksa Rīgā, Brīvības ielā 187 projekta turpmāku attīstīšanu.

Par – 6: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis
Pret – 0:
Atturas – 1: A. Kronbergs

Lēmums: atbalstīt multifunkcionālā apbūves kompleksa Rīgā, Brīvības ielā 187 projekta turpmāku attīstīšanu.

Sēdi turpina vadīt A.Kronbergs.

5.

Jumta stāva dzīvokļa rekonstrukcija Rīgā, Skolas ielā 14-26.

Projektētājs: Juris Lauris; Iesniedzējs: VKPAI;

Ziņo: J.Asaris informē par iemesliem, kādēļ VKPAI lūgusi jautājumu izvērtēt Padomē. J.Lauris informē par projekta ieceri.

Izsakās: A.Kušķis, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Asaris, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis, R.Bula

A.Kušķis: ierosina izskatīt iespēju terasi izveidot uz dienvidiem, tad jaunā izbūve eksponētos mazāk un nebūtu problēma ar pagalma fasādi.

J.Dambis: neatbalsta šādu jumta ainavas kropļošanu. Arguments, ka neredz no ielas līmeņa, nepārliecina. Ja būtu piedāvāts viss jumta risinājums, kas saskanīgi ielaujas ainavā, tad varētu lemt. Neraksturīgs tā laika arhitektūrai. Nav atbalstāms.

D.Baltiņa: pievienojas J.Dambja viedoklim. Ja nav konkrēta nepieciešamība izbūvēt, jā saglabā jumta ainava.

J.Asaris: atgādina, ka jāņem vērā MK noteikumos Nr.127 minētais skatupunkts no viesnīcas Latvija. Un ņemot vērā, ka ēka ir pieminekļis, jumta forma nav maināma. Nav risināts kompleksi visam jumtam, neuzlabo kopējo jumta ainavu.

G.Princis: risinājums nav neiespējams, tomēr labāk, protams, būtu visam jumtam. Varbūt eksistē argumenti šādam risinājumam? Teorētiski jumta rekonstrukcija ir pieļaujama.

V.Valgums: konkrētā risinājuma vizualizācijā neredz ēkas arhitektūru graužošanas pazīmes. Nedomā, ka Velux logi būtu labāki. Iesaka logus veidot lielākus, atvērīt.

J.Zilgalvis: būtu pieļaujams, ja bēniņi jau nebūtu izmantoti, lai uzlabotu mājas situāciju. Šajā gadījumā bēniņi jau ir izmantoti. Iesaka izmantot to telpu, kas jau ir.

R.Bula: uzsver, ka ēkas vērtība ir arī 5.fasāde – jumts. Nav labs priekšlikums. Varbūt risināt ar jumta izbūvēm. Konkrētais variants nav pieņemams.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto jumta stāva dzīvokļa rekonstrukciju Rīgā, Skolas ielā 14-26.

Par – 2: V.Valgums G.Princis

Pret – 4: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis

Atturas – 1: A. Kronbergs

Lēmums: neatbalstīt iesniegto jumta stāva dzīvokļa rekonstrukciju Rīgā, Skolas ielā 14-26.

6.

Tirdzniecības ēkas ar transporta līdzekļu novietni Rīgā, Grostonas ielā 1 būvniecības iecere.

Projektētājs un iesniedzējs: SIA „Diānas Zalānes projektu birojs”.

Ziņo: SIA „Diānas Zalānes projektu birojs” pārstāvis informē par projekta ieceri. Ir veikts arī pētījums par transporta novietnes ietekmi uz vidi.

Izsakās: A.Kronbergs, J.Zilgalvis, D.Baltiņa, J.Asaris, G.Princis, A.Kušķis, A.Kronbergs

A.Kronbergs: ir veiksmīgi izveidota perimetrālā apbūve. Nav atrisinātas atsevišķas lietas. Šeit mums jāspriež par objekta iederību pilsētvidē.

J.Zilgalvis: no kultūras mantojuma aizsardzības viedokļa iesaku atbalstīt.

D.Baltiņa: risinājums ir piemērots vietai, ienes dzīvību.

J.Asaris: nesaskaskatu negatīvu ietekmi uz RVC aizsardzības zonu.

G.Princis: ieteiktu papildus attīstīt ne tik tirdzniecisku funkciju. Satiksmes organizācijā integrēt arī piekļuvi degvielas uzpildes stacijai. Objekts iegūtu, ja sakārtotu satiksmes risinājumus.

A.Kušķis: pozitīvi vērtējams tas, kā iezīmētas būvvlaides, īpaši Sporta ielai. Pārdomāt publiskās telpas izmantošanu ēkai ielas līmenī pret Sporta ielu. Šobrīd tā ir nedzīva fasāde.

A.Kronbergs: iesaku pārdomāt fasādes arhitektūru – vienkāršot, īpaši garāžu daļā. Nedaudz par aktīvu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto tirdzniecības ēkas ar transporta līdzekļu novietni Rīgā, Grostonas ielā 1 būvniecības ieceri. Padome aicina sakārtot kopējo transporta sistēmu, tajā ietverot arī degvielas uzpildes staciju.

Par – 7: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: atbalstīt iesniegto tirdzniecības ēkas ar transporta līdzekļu novietni Rīgā, Grostonas ielā 1 būvniecības ieceri. Padome aicina sakārtot kopējo transporta sistēmu, tajā ietverot arī degvielas uzpildes staciju.

7.

Grozījums Ministru kabineta 2004.gada 8.marta noteikumos nr. 127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi.” Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: J.Dambis skaidro ierosinājumu papildinājumam normatīvos aktos, kura ideja nākusi no Kultūras ministrijas. Piedalās L.Ābele.

Izsakās: D.Baltiņa, J.Dambis, A.Kronbergs, V.Valgums, A.Kušķis

D.Baltiņa: ierosina anotācijā atšifrēt Padomes nosaukumu un sastāvu, uzskatāmi parādot, ka tā ir koleģiāla institūcija.

J.Dambis: atsevišķs ir jautājums ir vasaras kafejnīcu izvietojuma principiem. Tos var apspriest Padomē, bet ne katru gadījumu atsevišķi.

A.Kronbergs: atbalstāms priekšlikums. Nevaram lemt par juridiskām niansēm, bet gan tikai par principu.

G.Princis: no ierosinājuma atbalstīšanas atturēšies, jo šeit ir vairāki neatrisināti jautājumi, piemēram procesuāli jautājumi par termiņu ievērošanu atbildes sniegšanai (šobrīd atbilde jāsniedz 10 dienu laikā). Līdz ar šo Padomei nāk klāt jauna funkcija. Par šo konkrēto nevar pozitīvi balsot, jo nav skaidrs, vai Padomei tiek uzlikta jauna kompetence tikai tapēc, ka ir bijis viens precedents. Nav pārliecināts, ka tas ir pieņemams pašvaldībai.

J.Dambis: Padomes kompetenci nosaka RVC saglabāšanas un attīstības likuma 11.panta 8.daļa. Padome šādus atzinumus ir tiesīga dot.

D.Baltiņa: Padomei nevajadzētu baidīties ieņemt stingru nostāju. Attiecībā uz jautājumu par termiņiem - tas būtu pamats, kas ļautu sakārtot ieniegumu kvalitāti.

V.Valgums: izsaka priekšlikumu atbalstīt.

A.Kušķis: norāda uz aspektu, ka tad domē būs jābūt kādam, kas pirms sūtīšanas uz Padomi noteiks, vai pārveidošana būs vai nebūs būtiska.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt Kultūras ministrijas rosināto grozījumu Ministru kabineta 2004.gada 8.marta noteikumos nr. 127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi.” *(8.5. daļās Nr.1, 2, 3, 4, 5 un 11 (Daugavas labā krasta krastmalas teritorijā starp Dzelzceļa tiltu un Vanšu tiltu) ar publiskiem pasākumiem saistīta būtiska publiskās ārtelpas pārveidošana (vēsturiskās vides kontekstam neatbilstoši liela mēroga, formas un kolorīta konstrukciju uzstādīšana, izņemot konstrukcijas, kas paredzētas īslaicīgai preču pārdošanai kultūras, sporta vai reliģisku svētku vai citu pasākumu norises laikā un vietā, kā arī pārvietojamās skatuves), pieļaujama, ja Rīgas pilsētas pašvaldības atbildīgā institūcija ir saņēmusi Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes atzinumu par to, ka paredzētā publiskās ārtelpas pārveidošana negatīvi neietekmēs Rīgas vēsturiskā centra kultūrvēsturiskās vērtības un to uztveri.)*

Par – 6: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, V.Valgums, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 1: G.Princis.

Lēmums: atbalstīt Kultūras ministrijas rosināto grozījumu Ministru kabineta 2004.gada 8.marta noteikumos nr. 127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi.” *(8.5. daļās Nr.1, 2, 3, 4, 5 un 11 (Daugavas labā krasta krastmalas teritorijā starp Dzelzceļa tiltu un Vanšu tiltu) ar publiskiem pasākumiem saistīta būtiska publiskās ārtelpas pārveidošana (vēsturiskās vides kontekstam neatbilstoši liela mēroga, formas un kolorīta konstrukciju uzstādīšana, izņemot konstrukcijas, kas paredzētas īslaicīgai preču pārdošanai kultūras, sporta vai reliģisku svētku vai citu pasākumu norises laikā un vietā, kā arī pārvietojamās skatuves), pieļaujama, ja Rīgas pilsētas pašvaldības atbildīgā institūcija ir saņēmusi Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes atzinumu par to, ka paredzētā publiskās ārtelpas pārveidošana negatīvi neietekmēs Rīgas vēsturiskā centra kultūrvēsturiskās vērtības un to uztveri.)*

8.

VKPAI priekšlikumi risinājumam, ņemot vērā LR Ekonomikas ministrijas priekšlikumu izmaiņām Ministru kabineta 2004.gada 8.marta noteikumos nr. 127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi”.

Ziņo: J.Dambis skaidro dokumenta būtību. Ja Padome atbalstību principus, tad VKPAI varētu virzīt tālāku priekšlikumu izstrādi iekļaušanai normatīvos aktos. Piedalās L.Ābele.

Izsakās: V.Valgums, G.Princis, V.Brūzis, D.Baltiņa, A.Kronbergs, J.Dambis
V.Valgums un G.Princis iesaka izstrādāt metodiskos norādījumus.

V.Brūzis piekrīt, ka nepieciešams pielikums ar metodiku.

G.Princis ierosina zināšanas par metodēm izplatīt.

D.Baltiņa piekrīt par sabiedrības informēšanu. Runāt ar Ekonomikas ministriju divpusējās sarunās par finansējuma novirzīšanu saglabāšanai.

A.Kronbergs izsaka priekšlikumu iestrādāt principos, ka arī pagalma fasādēs logus mainīt pēc vienota principa.

J.Dambis iesaka diskutēt par 4.punktu un atstāt kā atbildīgo tikai vienu institūciju – Būvvaldi.

J.Dambis: 5.punktu papildināt „un koptēlam atbilstošiem logiem”, 4.punktā „un tikai ar Būvvaldi, ja ir izstrādāta un ar Inspekciju saskaņota metodika”.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt VKPAI izstrādātos principus tālākai detalizācijai un virzībai. 5.punktu papildināt - „un koptēlam atbilstošiem logiem”, 4.punktu papildināt - „un tikai ar Būvvaldi, ja ir izstrādāta un ar Inspekciju saskaņota metodika”.

Par – 7: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G.Princis, V.Valgums, J.Zilgalvis

Pret – 0;

Atturas – 0.

Lēmums: atbalstīt VKPAI izstrādātos principus tālākai detalizācijai un virzībai. Papildināt 5.punktu - „un koptēlam atbilstošiem logiem”, Papildināt 4.punktu - „un tikai ar Būvvaldi, ja ir izstrādāta un ar Inspekciju saskaņota metodika”.

Sēdi slēdz: plkst. 18:56.

Sēdi vadīja:

A. Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

D.Baltiņa

J.Dambis

G.Princis

V.Valgums

J.Zilgalvis

Protokolēja: B.Mūrniece